

Előfizetési feltételek:

Belföldre, Jugoszláviába, Lengyelországba és Ausztriába	
Egy évre	50 Ké
Hat óra	25 Ké
Három óra	13 Ké
Magyarország-Franciaország	63 Ké
Egyéb külföldre	75 Ké
Egyes szám ára	1 Ké

TELEFON 98

TELEFON 98

BARS

N. v. p. rúd. p. a. t. v. Bratislava
číslo 25448/III. a 1925

Felavató postahivatal: LEVICE

HIRDETESEK:

 centiméterenként — fillér.
 Nyitóléri közlömények garmond soronként — fillér.

Gyakori hirdető és a veendő összeköttetésben levő hirdető irodák árajánlatában részvesznek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőek
Kéziratok vissza nem adandók
Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik:
MINDEN VASÁRNAP REGGEL
Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA

A hirdetőket, előfizetőket és a reklám-
előket a kiadói hivatalba kérjük utasítani.
A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

A családvédelem

A háboru utáni időben megdöb-
bent lélekkel szemléli az emberiség
a család ősi intézményének erős
meglazulását. A családi élet meglazulása pedig természetesen
maga után vonja a társadalmak és
nemzetek átalakulását is, mégpedig
nem előnyös, hanem hátrányos át-
alakulását.

A szabadosságnak az a szelle-
me, amely a világháboru után vé-
gigsöpört az egész világon, gyöke-
rében felforgatott mindent. A meg-
változott gazdasági élet molochja a
maga szolgálatába állította a nőket
is, ami meglazította a családi köte-
lekeket. A kenyérkereső, dolgozó
nő önállóbb és egyénibb életre
kényszerült és ezt az önállóságot,
amely a több szabadság kényszerű
alkalmazásából állt, átvették a csa-
lád keretében élő nők is, akiket pe-
dig az eddigi társadalmi szokások
alapján a szabadságnak ez a mértéke
nem illett meg, de egyébként sem
volt rá különös lelki szükségük, ha-
nem csupán a »divat«, az utánzási
vágy hajszolta bele őket az életbe,
olyan új életformákba, amelyek ala-
posan megváltoztatták családi élet-
tük előbbi képét.

A dolgozó nőt, akit a gazdasági
élet, a kenyérkereset kényszere ra-
gadott ki a családi élet kötelekéből,
a körülmények és adottságok so-
dorjára az ugynevezett férfias élet-
stílus mezejére, de vajon mi sodor-
ja a családanyákat az olyan élet
felé, amely alapján forgatja fel
az eddigi meghitt és bensőséges
családi életet?

Reformoktól hangos a világ.
Szovjetország is szükségesnek
látta a családi életet megreformálni;
kezdte azt a családi élet alapjánál,
a házasság intézményének megre-
formálásával. A házasságból egy-
szerű bürokratikus aktust csinált.
Egy férfi és egy nő bejelentették,
hogy házasságra lépnek, ezt a tényt
regisztrálta a szovjethivatal és ren-
den volt az ügy. Ugyanílyan for-
mában bejelentették, hogy szétvál-
nak, a válást is hasonló egyszerű-
séggel regisztrálták és ezzel az el-
járással készen is volt a válás.
Ugyanígy az anya szabad elhatá-
rozásává tették a magzatelhajtást
is. És mit látunk ma? Az orosz
szovjet a kísérleti idő leteltével
kénytelen volt visszatérni a régi,
kipróbált polgári szokáshoz a csa-
ládalapítást illetően és kénytelen volt
elismeri, hogy a házasság, a csa-

Letartóztatták a villamostelep pénztárosnőjét

A lévai városi villamostelepen történt
nyagarányú sikkasztás ügyében a bíróság
megkezdte a vizsgálatot a város által ren-
delkezésre bocsátott adatok alapján. A bírósá-
g első ténykedése volt a sikkasztó villa-
mostelepi pénztárosnőnek, Blasinónak, szül.
Korpás Margitnak a letartóztatását elrendelni.

A városi előjáráság közölte az ügyész-
séggel, hogy a város által meghívott könyv-
számla-ellenőrzésnek eddigi adatai szerint
a sikkasztás összeg meghaladja a félmillió
koronát, de ez az összeg a további könyv-
vizsgálatok során egész biztosan még emel-
kedni fog s azzal számolnak, hogy az első-
kiszott összeg eléri a háromnegyed millió
koronát.

Blasiné, Korpás Margit letartóztatását
a csendőrség hajtotta végre, ahonnan maga
az őrsparancsnok ment ki Blasinénak a Bam
utcában levő elegánsan berendezett takaros
házába, ahol özvegy édesanyjával, férjével
s két éves, egyetlen gyermekükkel él.

Blasinét a csendőrség látogatása nem
nyugtatja meg, úgy látják, hogy már be-
sőség előkészült erre az eseményre. Az őrs-
parancsnok azt mondta Blasinénak, hogy
parancsa van erre, hogy elővezesse a bírósá-
ghoz kihallgatásra. Amikor látta, hogy Blasi-
nő megnyugodva fogadja a közlést, az uton
megmondta neki, hogy már nem fog vissza-
térni házába, mert parancsa van letartóztatni
őt. Úgy látják, hogy Blasiné mindenre el-
vált már készülvé, mert a letartóztatás sem
rendítette meg látható módon, ezt is fásul-
tan fogadta.

Mivel Gáspár Árpád járásbíró, a büntető
ügyosztály vezetője szabadságon van, Blasi-
nét a járásbírószágon Tobik járásbíró hall-
gatta ki. A pénztárosnő kihallgatása során
előadta, hogy 1919-től áll a lévai villamos-
telep szolgálatában. Kezdetben 150 Ké volt
a havi fizetése, ami fokozatosan emelkedett,
ugy, hogy 1936. április hó 1-én elérte a 750
Ké-t. Előadta, hogy édesanyjának szerény
özvegyi nyugdíja volt, sok szőszsággal kü-
döttek, hűgának iparművészeti tanulmányai
is sok pénzt emésztettek fel, így tévedt a
40 éves nő a bűn útjára.

Amint bevallotta, kezdetben csak az
áramfogyasztók által kifizetett számlák össze-
gét tartotta vissza mint pénztárosnő, azzal
az elhatározással, hogy a visszatartott ösz-
ségeket fokozatosan visszafizeti. Ez a terve

azonban nem sikerült, fűlt a felfedeztetéstől,
azért más módot talált ki pénzszerzésre, hogy
a hullámok ne csapjanak össze a feje felett.
Igy kezdtem sűlyedni — mondta a sikkasztó
pénztárosnő —, aki a könyvek adatainak
meghamisításával tíz éven keresztül rend-
szeresen károsította a várost. A számférliak
azt hitték, hogy a hiányzó sok villamos áram
a régi rossz áramvezetékben tűnik el, végre
kiderült, hogy ennek az áramnak az ára a
pénztárosnő kezében veszett el.

Blasiné azt állítja, hogy a manipulációt
egyedül maga követte el, nincsenek büntérsai,
azonban kijelentette, hogy az általa első-
kiszott összeg nem ruhgat olyan magasra,
amilyen összeget a város által meghívott re-
vizor a könyvek vizsgálata alapján kimuta-
tott már eddig is.

Amidőn a sikkasztás ténye kipattant, a
csendőrség Blasiné utlevélét nyomban el-
vette, azonfelül lefogalták bankbetéti könyv-
vezeték is. Három bankban is volt külö-
böző s a sikkasztott összeghez mérten jelen-
teltelennek mondható betéte, melyeket azon-
ban időközben kizsákdégetett, így most könyv-
betéti összege csak 50, 14,20 és 12 ko-
ronát tüntet fel. Legnagyobb betéte 70.000
koronás volt, ezt az összeget azonban a
házépítés idején kivette. A háza negyven-
négy koronás tartozása van Blasinénak, így,
bár a városban azt beszélik, hogy nagylábon
éltek, érthető, hogy mire költötte ez a
hatalmas, elsőkiszott összeg. Ennek a meg-
állapítása okoz gondot most a csendőrségnek.

Blasinét kihallgatása után a járásbíró-
ságnak a városaházán levő fogdájában hely-
ezték el a vizsgálat idejére.

Kihallgatták még a villamostelep igaz-
gató mérnökét is. Az igazgató előadta, hogy
a villamos üzem irodájában nem volt ele-
gendő számu személynél, így ő tul volt ter-
helve munkával, nem gyakorolhatott ennél-
fogva megfelelő ellenőrzést sem, így nem jött
rá a pénztárosnő manipulációjára. Amikor se-
gedőre kért, akkor a takarékosági intézke-
désekre való hivatkozással kérését elutasít-
tatták.

A bíróság kihallgatta még Hradecsny
Géza villamostelepi alkalmazottat, akinek
vallomása lényegtelen volt, és Verő Ernő
városi főszámvevőt, aki információs jellegű
felvilágosításokkal szolgált.

lädalapítás és gyermekszülés nem
egyszerű bürokratikus aktusok, ha-
nem olyan erkölcsi cselekedetek,
amelyeknek gyökere a társadalom
és nemzet életébe nyul bele. Hogy-
ha a családok élete etikailag nin-
csen megalapozva, akkor beteg a
társadalom és az bomlásnak indul.

Ma már sok tanubizonyság van,
amely azt mutatja, hogy betegség
gyötri nálunk is a családok életét.
A családi élet zavaraival külföldi
mintára nálunk is komolyan kell
foglalkozni. Tagadhatatlan, hogy a
család intézményét fokozottabb vé-
delemben kell részesíteni. A háboru
utáni kor divatos örületeitől meg

kell tisztítani a családot, fel kell job-
ban karolni a családi nevelés, az
ifjúsági jellemképzés ügyét és az
otthon, a családi kör tisztületének
és szeretetének egészséges kultuszát.

De ez még mind nem elég, meg
kell alkotni a családvédelmi tör-
vényt, amint Angliá már száz év
előtt megalkotta a maga családvé-
delmi törvényt. Ennek a családvé-
delmi törvénynek fel kell karolni a
sokgyermekes családokat, hogy azok
egészséges lelki és testi konstruk-
cióval bíró generációkkal ajándé-
kozhatassák meg a társadalmat. A
társadalmi fejlődést csak így szol-
gálthatjuk eredményesen!

Mezőgazdasági gépeknél dolgozó munkások balesetbiztosítása

Minden mezőgazdasági gép tulajdonosa köteles az ily gépeknél foglalkoztatott munkásokat az 1912. VIII. tc. 5. §-a értelmében baleset ellen babiztosítani. Ez az átalány (pausz) biztosítás mindazokra a személyekre vonatkozik, akik a gépnél dolgoznak és a szlovenszkói mezőgazdasági Balesetbiztosító pénztár központi Igazgatósága ezt a biztosítást az utóbbi években a cséplőgéptulajdonosokra és azok családtagjaira is kiterjesztette. Ez az együttes biztosítás önkéntes és a járuléka munkások részére érvényes átalányhoz szóló pótlék formájában fizetendő. A gépek átalánybiztosítása 3 csoport szerint történik.

Az I. átalány mindazon gazdának gépére vonatkozik, akik legfeljebb 30 kat. hold mezőgazdasági területen gazdálkodnak, tekintet nélkül, hogy vajjon saját vagy bérelt földekről van-e szó.

A II. átalány oly gazdák gépeire érvényes, akik 30—100 kat. holdig terjedő területen gazdálkodnak.

A III. átalány oly gazdákra vonatkozik, akik 100 kat. holdat meghaladó területen gazdálkodnak. Ebbe az átalányozásba tartoznak továbbá mindazon iparosok, akik mezőgazdasági gépeket ipari módon használnak, ugymint cséplőgépeket, traktorokat, gőzszántókat stb.

A mezőgazdasági Balesetbiztosító pénztár azonban megállapította, hogy 17 évi működése után sem jelentik be gépeiket a géptulajdonosok biztosításra, dacára annak, hogy erre őket a törvény kötelezi.

Az állami statisztikai hivatal 1936. évi „évkönyve” szerint Szlovenszkon és Kárpátalján a bejelentett 5 féle gép közül van:

1) vetőgép	32.158 drb.
2) fűkeszalógép	2.757 "
3) aratógép, marokszedő	2.501 "
4) aratógép, kévektörő	513 "
5) cséplőgép, járgány kézi-, gőz- és motorhajtásra	25.490 "

Az említett évkönyv szerint tehát Szlovenszkon és Kárpátalján összesen 63.419 mezőgazdasági gép van. Ebből a számból a mezőgazdasági Balesetbiztosító pénztárnál pauszbiztosításra csak 8.145 gép van bejelentve, vagyis csak 14 százalék. Ezek a számok a legjobban mutatják, hogy mily fele-

lősséget vállalnak a gazdák magukra, amidőn egyrészt nem teljesítik törvényes kötelezettségüket, bár e mulasztás büntetendő voltáról tudomásuk van, másrészt, hogy nem törődnek azzal, hogy a gépeknél foglalkoztatott munkások baleset ellen — ahogy azt a törvény megköveteli — biztosítva legyen. Hogy a gazdák ily körülmények között hogyan gondoskodhatnak a gépeknél alkalmazott munkások egészségségük és életének védelméről, azt el lehet képzelni.

Meg kell állapítanunk, hogy az 1930—1934. években a gépeken kívüli balesetekre 2.643 baleset jutott, az erdőmunkákra 356 és a gépeknél való munkákra 852 baleset. Az 1935 évben magában 1043 baleset adta elő magát, ezekből 716 esik a gépeken kívüli munkákra, 96 az erdei és 231 a gépeknél előfordult balesetekre. A balesetek száma állandóan emelkedik, ami nemcsak a munkások terhére megy, hanem a gazdák kárát is jelenti, amennyiben a jelenlegi biztosítási járuléka a növekvő balesetek kártalanítására szükséges fedezetre teljesen elegendien. Ha tehát a gazdák nem fognak a munkások életének és egészségének rendszeres védelméről gondoskodni, a biztosítási járulékat fel kell majd emelni. Ez fogja azután a gazdákat törvényes kötelezettségük teljesítésére szorítani. Figyelmeztetjük azért a gazdákat, hogy minden övrendszabályt szigorúan tartsanak be és összes mezőgazdasági gépeiket jelentésként bebiztosítsák, ahogy azt az 1912. évi VIII. tc. 5. §-a előírja, mivel a biztosítási járuléka amugyis alacsony és mert így súlyos károkat övják meg magukat, mivel a be nem biztosított munkások munkaadóval szemben érvényesítési igényeit bírói uton.

A mezőgazdasági balesetek Szlovenszkon oly mértékben szaporodnak, hogy ha ez a jelenség még folytatódni fog, a jelenleg fizetett biztosítási járuléka nem lesz elegendő a fokozott baleset-rizikó fedezésére és azt lényegesen fel kell majd emelni, amit pedig a mezőgazdák nem egykönnyen fognak elbírn.

Hogy a balesetek számának további emelkedését a mezőgazdasági termelésben megszüntethessük, minden gazdának munkásnak és a mezőgazdaság minden egyéb tényezőjének feltétlenül gondoskodnia kell rendszeres balesetelhárításáról.

Az ilyen balesetelhárítás pedig elvben két főcsoportra oszlik: 1) a közvetlen védelmi tevékenységre és 2) a közvetett védelmi tevékenységre.

Ad 1) A közvetett védelmi tevékenységet saját érdekében kell kifejtetnie minden gazdának oly módon, hogy gondoskodik arról, hogy összes gépei a balesetek elhárítására megfelelő védőberendezésekkel legyenek ellátva. Továbbá minden gazda köteles gondoskodni arról, hogy mezőgazdasági üzemeinek minden berendezése és munkaeszköze (létrák, padlások, lépcsők stb.) kifogástalan állapotban legyen. Minden gazdának kötelessége munkásait a balesetelhárításról kioktatni és őket a munkánál fokozott gondosságra inteni és gondoskodni kell arról is, hogy iskolaköteles gyermekeket ne foglalkoztasson (14 éven aluli gyermekek foglalkoztatása büntetendő) A gazdának nem szabad munkásait túlhoszu napi munkával terhelni és kimeríteni és olyan munkabeosztást kell nekik adni, melyek megfelelnek testi és szellemi képességeiknek.

Közvetlen védelmi tevékenységet maga a munkás is kifejthet a munkánál való fokozott figyelmeségre és a munkaadó parancsának és utasításának pontos betartása által.

Ad 2) A balesetek elleni védelem közvetett tevékenységét fejti ki a mezőgazdasági munkásság balesetbiztosításának a végrehajtó intézete, espedig oly módon, hogy a közseggeknek, szervezeteknek és a gazdáknak a balesetelhárításra vonatkozó képes és szöveges plakátokat küld, a lapokban cikkeket helyez el a balesetelhárításról, hogy ezeket minden mezőgazda elolvashassa, továbbá megfelelő jeleneteket küld a mezőgazdasági rádió útján és más egybeeket. Ehhez a tevékenységhez tartozik a mezőgazdasági Balesetbiztosító pénztár kényszerítő intézkedése is, mely abból áll, hogy oly gazdák részére, akik mezőgazdasági gépeiket nem látják el megfelelő technikai óvó, ill. védelmi berendezéssel, az évi rendes biztosítási díjhoz külön veszélyességi pótlékot ír elő és így kényszeríti a munkaadókat kötelesegtük teljesítésére munkásik élete és egészségének megóvása érdekében.

— A Léval Nőegylet juttatását a mult vasárnapi kedvezőtlen idő miatt nem lehetett megtartani, így azt bizonytalan időre elhalasztották. A rendezés idejét a megállapítják, közölni fogjuk.

A kutya szimatja

Elemi Babkinnek, a kereskedőnek elemelték a medvebundáját.

A kereskedő úgy ordított, ahogy hírt a torkán. Az olvasók nyilván sejtik, hogy a medve bundáját fájálta.

— Gyönyörű egy bunda volt, emberek — mondotta. — Micsoda kár. Hát én nem sajnálom a pénzt, török-szakad, megkerestem a tolvajt.

Szóval Elemi Babkin rendőrség után kiabált, rendőrkutya után. Mérés jön egy furcsa szerzet, zergeotólas kalapban, lábszárvédővel, meg egy személyéhez tartozó kutyával. A kutya barnás s a pófája — első pillantásra is — gonosz, kegyetlen.

A titkosrendőr az ajtófélfához nyomja a kutya orrát, hogy „szagot kapjon”, püsszeg neki, aztán félreáll. A kutya szimatol a levegőben, forgatja szemét, nézegeti a tömeget — mert természetesen csodület támadt — s egyszerre odamegy Tekliához, a nagymamához, aki az ötszöből való s szagoltatja a szoknyája paremét.

A nagymama hátrahőköl a tömegbe. De a kutya egyre ráncigálja a szoknyáját. A nagymama oldalog, de a kutya utána. Keményen tartja a nagymama szoknyáját s az istennek se enged.

Egyszerre csak térdrogya a nagymama a fogdmeg előtt.

— Bevallom — motyogja. — Nem tagadom. Ő: csöbör kistűstön fött pálinkám van. Ez az igazság. Kisütöm is. Othon, a fura-

dószobában. Vigyetek a rendőrségre.

A nép ámul-bámul!

És mi van a bundával? — kérdezzetik.

— Arról nem tudok — nyafog. — Semmit a világon nem tudok róla. De a többi, amit vallottam, igaz. Vigyetek, büntessetek meg.

Viszik a nagymamát.

A fogdmeg ismét hívja a kutyáját, orrát odaigazítja a szagra, püsszeg és félreáll.

A kutya forgatja szemét, ide-oda szaglász s hirtelen odarohan egy szakállas, barna emberhez.

A szakállas fehér lesz mint a fal és megtántorodik.

Közzettek meg, — kiált — derék, becsületes emberek. Nekem kellett beszédnem a vizdíjakat, de a pénzt eliskasztottam, magamra költöttem.

No, máris ráesnek a szakállásra s megköttözik. De közben a kutya egy másik emberhez sompolyog, aki a hetesből való. Piszkálgatni kezd a nadrágját.

Az áldozat elsápad s mindenki szemelátára összerogy.

— Bűnös vagyok, szól. — Olyan igaz, mint ahogy a nap stb. Meghamisítottam a munkakönyvem, kivakarlam a születési évszámot. Nekem, mint marhaerős embernek, a hadseregben kellene szolgálnom s itt éldegélek a hetesben, ingyen használom a vilamos áramot s a többi közüzemet. Vezetetek el.

Mindenki megdöbbenet csodálkozik.

— Ejnye, — gondolják — fene egy kutya éj.

Elemi Babkin, a kereskedő pislog, körülnéz, pénzt kotor elő és átadja a fogdmegnek.

— Vidd a kutyádat, — mondja. — Vidd el innen ezt az undok dögöt. Inkább veszzen a bunda. Kell a kutyának.

De a kutya résen van. Áll a kereskedő előtt, csóválja a farkát.

Elemi Babkin, a kereskedő kijön a sodrából, visszatartan, sunyog, de a kutya utána. Rátámad és szagoigatja cipőjét.

A kereskedő elfakul, megzöndül.

— Isten mindent lát, — rebegi — én is bevallom, közönséges család vagyok. Az a bunda nem is az enyém. Én loptam el a bányától. Szánom és bánom.

De ekkor már mindenki kerékelt old, fut, amerre lát. A kutyának ideje se marad, hogy szimatoljon, csak ugy találomra kap le két-három embert s nem ereszi el őket.

Azok is mind bevallják. Az egyik eljárt-szotta a hivatalos pénzt, a másik vasruddal verte el élete párját, a harmadik pedig olyasmint vall ba, amit leírni se lehet.

Mindenki eliszkol. Az udvar üresen marad ott s a fogdmeg.

Hát a kutya egyszerre csak a fogdmeghez közeledik és csóválja a farkát. A fogdmeg elefehéredik, térdrogya a kutya előtt.

— Na, én megjártam, emberek — szól a detektiv. — Minden hónapban husz rubel táppénzt kapok a kutyának s ebből tizenötöt magamra költök.

Hogy mi történt azután, senki se tudja. Én magam is szaladni kezdtem — ill a beerek, nádkak erek —, mert ennyi romlottságot már nézni sem bírtam.

Az államvédelmi törvény végrehajtási utasítása

Röviden beszámoltunk már az államvédelmi törvényről, amelynek végrehajtási rendeletei a napokban jelentek meg. Tekintettel arra, hogy mivel a védünk is, a lévai, zselizi, vereblyi, korponai járáások az államvédelmi törvény által megállapított határvédelem esik, ahol különleges intézkedések léptek érvénybe, a közönség tájékoztatása céljából itt közöljük a közönséget érdeklő részét a törvény végrehajtási utasításából.

A 197. számú kormányrendelet az államvédelem szempontjából fontos üzemeket sorolja fel. Elsősorban idetartoznak a bányászati, az üvegipari és a fémipari üzemek, továbbá többek között a zománcozási és gépgyárak is. A rendelet majdnem kivétel nélkül felsorolja a vegyipari, a textilipari, a papíripari, a grafikai, a bőráru, a fa-, az élelmiszeripari és italelőállítási, a konfekciós és cipőipari üzemeket, valamint a víz-, gáz- és villamosműveket. A végrehajtási rendelet 1. paragrafusának B fejezetében a közlekedési üzemek vannak felsorolva, mint például a hajózási, légi közlekedési üzemek, valamint ama üzemek, amelyek a forgalmat motoros járművekkel bonyolítják le, végül pedig a szállítási vállalatok. A C fejezet a nyilvános és magángyógyintézeteket, a magán és köz-kórházakat, valamint a nagy drogériákat és a gyógyszerrel kereskedő üzemeket az államvédelem szempontjából fontos üzemeknek minősíti. Ugyancsak idetartoznak azok a szervezetek, amelyek az államvédelem szempontjából fontos üzemek részére való nyersanyag-bevásárlással foglalkoznak.

Az államvédelem szempontjából fontos üzemek megnevezése a nemzetvédelmi minisztérium hatáskörébe tartozik. Azt, hogy valamely üzem az államvédelem szempontjából fontosnak nyilvánított, az országos hivatal, illetően a járási hivatal útján fogja közölni.

Az államvédelem szempontjából fontos ama üzemek, amelyekben katonai felügyeleti szerv van föllálítva, a bíróságok és egyéb hatóságok bármilyen nevezendő hivatalos ténykedést csak a katonai felügyeleti szerv előzetes hozzájárulásával és jelenlétében fogatosíthatnak.

Azok a személyek, akiket a hatóságok az állam szempontjából megbízhatatlannak nyilvánítottak, az államvédelem szempontjából fontos üzemek folytatására nem kaphatnak engedélyt. Ugyancsak a már meglévő üzemek tulajdonosai tekintetében is megállapíthatják a hatóságok a megbízhatatlanságot. Ez esetben az érintett személyeknek joguk van a belügyminisztérium és a társmisztériumok által kinevezett tanácsos folyamodonok. Ezek a tanácsosok az országos hivatalok székhelyein fognak működni.

Ha az államvédelem szempontjából fontos üzem tulajdonosát vagy vezetőjét az állam szempontjából megbízhatatlannak nyilvánították, köteles a hatóság által megállapított időn belül maga helyett megbízható személyt bejelenteni.

Amennyiben a tulajdonos, vagy a munkavezető a kötelességének nem tette eleget, úgy az üzem zárgondnokság alá vehető. A zárgondnokság fogatosítására a járási hivatal, a bányászati üzemnél a bányafőnökség illetékes.

A végrehajtási rendelet 18. paragrafusa az államvédelem szempontjából fontos üzemek regisztrálására vonatkozik. A regisztrálást a nemzetvédelmi minisztérium fogatosítja. A regisztrált üzemek működését a katonai hatóságok figyelemmel kísérik, akik az üzemekben bármikor szemlét tarthatnak. A 22. és 23. paragrafus szerint nem cseh-szlovák állampolgár az államvédelem szempontjából fontos üzemekben csak a katonai hatóság engedélyével foglalkoztatható.

Az államvédelem szempontjából fontos üzemeknek a katonai vagy más hatóságok kezelésébe való átadása a tulajdonos és a hatóság megegyezésével is történhet.

Arra vonatkozóan, hogy mely üzemekben kell katonai felügyeleti szervet föllállítani, a nemzetvédelmi minisztérium dönt. A vég-

rehajtási rendelet szerint a vasúti üzemekre vonatkozóan külön előírásokat fognak kiadni.

A 198. számú végrehajtási rendelet a határvédelem, az erődítési övben és az államvédelem szempontjából fontos más helyeken lévő ingatlanokra vonatkozó jogokat szabályozza. Azok a kül földiek, akik a határvédelem, az erődítési övben vagy az államvédelem szempontjából más fontos helyen ingatlant vagy ingatlanra vonatkozó bármilyen nevezendő dologi jogot szereztek, ezt hat hét alatt kötelesek bejelenteni az illetékes országos hivatalnak. A végrehajtási rendelet szerint ez a bejelentési köteleesség nem vonatkozik a lakásbérletre, valamint a közérdekű eszközök elhelyezésére szolgáló helyiségek bérletére, ha a bérleti idő két hónapnál rövidebb ideig tart.

Hogy a bejelentés milyen jogi személyekre vonatkozik, azt az országos hivatal a katonai hatósággal való egyetértésben állapítja meg. Az e kötelezettség alóli felmentés iránti kérvény a törvény életbeléptétől számított hat hét alatt adandó be, ami pedig a később szerzett jogokat illeti, ez a határidő napjától számít. A kérvények bányamesterek.

Régi választások és régi politikai szokások

Irta: Konkoly-Thege Sándor

udvari tanácsos, volt orsz. gyűlési képviselő

II.

Közut

Az ugynevezett körutat minden magyar kerületben nagy parádával és ceremóniával szokták a régi időkben megtartani.

Most nem tudom hogy van, amióta a túlközlő autók járnak a szép főfogatok helyett, mert bizony azt, különösen a kormányparti jelöltől nemcsak elvárták, de meg is követelték a tisztelt választó polgártársak, hogy szép fogalon mutassa be magát az ő falujukban. A falu határánál már rendszeren vasárnapi köntösbe öltözött legények szép paripáikon, csizmázzal mellett a jelölt kis zászlójával várták a jelöltet.

A kocsiön ült tisztelt választók szintén vasárnapi öltözetben, zászlókkal díszített kocsikban várták a szeretett jelöltet. A ceremónia legszebb virágoi azonban a magyar öltözetben, nemzeti színű szalagokkal díszített nyolc leány, szinte előrás szerint mindenütt megjelentek. Mindegyiknél volt egy virágfűzér és azzal felidéztek a jelölt hintóját. Már előre tudta mindegyik, hogy hol van az ő helye. A falu határától a községben kijelölt helyig, ahol a nagy tömeg már gyülekezve várta az érkező képviselőjelöltet, kantárával fogva vezette a két lovat. Kettő felült a bakra a kocsi mellé, kettő az előülésre, perze a falu főkörtésének a lánya a képviselővel szemben és kettő a hintó hátsócsóján állva kísérte a menetet.

Ha az ellenzéki jelölt is megfelelő fogaton ment, őt is így fogadták. Csak hogy attól nem kívánták azt meg, hogy így menjen. Volt, aki rossz fiakkal járta be a kerületét. Volt, akit a választók meguk szállítottak egyik faluból a másikba. Magtörtént, hogy előzőleg be nem jelentve érkezett meg az ellenzéki jelölt is a választók nem voltak otthon, de a hívei szonni kifutottak a határba, hogy hazahívják a munkából is őket és bizony a hűséges ellenzéki választók — hogy úgy mondjam — ingben, gatyában, a kezükben kapával, kaszával mentek meghallgatni Kossuth Lajos üzenetét.

Cigányok

A képviselőház folyosóján egy képviselőtársamról hallottam elbeszéli ezt a kis esetet. Télen nagyvadász, úgy emlékezem, medvére rendezett a gróf vadászatot. Megirta inspektorának, hogy több barátjával jön erre a vadászatra és megadta az utasításait azzal, hogy az érkezés idejéről táviratilag fogja értesíteni.

Hat vendégével megérkezett a gróf az állomásra és mikor kiszálltak, ott állt hét

Az országos hivatal a bejelentési kötelezettség alóli fölmentést bármikor visszavonhatja. Ha az országos hivatal a bejelentés alóli felmentés iránti kérvényt elutasította, a bejelentés a végzés kézbesítésétől számított 15 napon belül fogatosítható.

Az országos hivatal a jogszékre vonatkozó bejelentést közli a katonai hatósággal és a bejelentést vagy tudomást vesz, vagy a jogszéreknek bizonyos korlátozóakat ír elő, vagy elrendelet, hogy a szerzett jogot cseh-szlovák állampolgárra ruházzák át.

Az országos hivatal eme jogával egy évben belül élhet.

Az országos hivatal az ingatlan fekvése szerint illetékes bíróságnál indítványt tehet a jog értékesítésé iránt. Az értékesítés iránti indítvány akkor is megtehető, ha a jog kérés harmadik személyre ruházott is át.

Ha a jogosított ellen végrehajtási eljárás van folyamatban, a hatóság az intézkedését a végrehajtási eljárás befejezéséig felfüggeszti.

A jog értékesítésére irányuló eljárás költségeit a jogosított köteles fedezni. Az országos hivatal a jog értékesítéséig ideiglenes zárgondnokságot rendelhet el.

banda cigány és rágyujtották a Rákóczi-indulóra.

A gróf csodákozva, kérdőleg nézett inspektorára, hogy mit jelent ez. Mire az inspektor a táviratot átadva kijelentette, hogy ezen parancs szerint cselekedett. A távirat szövege a következő volt:

„Délután kétórai vonatnál várjon megfelelő fogatokkal és hat bandával.”

A gróf nagyot nevetett.

— En nem hét bandát, hanem hét bundát táviratoztam.

Ez az eset jutott eszembe mindig, mikor valahol engem is nem egy, de néha hét banda is fogadott. De hát nem tud a magyar ember cigány nélkül, zene nélkül ünnepelni!

Bizony sokszor a programbeszéd után még táncra is perdült a fiatalok és az én szememnek igazán jól esett benne gyönyörködni.

Természetesen a választáshoz mindig be kellett hozni egy-két banda cigányt.

A banderista legényeket azzal jutalmaztam, hogy a következő vasárnapra az ugynevezett „tánchoz” én fizettem a cigányt. Ezek nem voltak választók és így ez nem volt vesztegetes és nekem jólesett a fiataloknak örömet szerezni.

Hogyan születik a jelölt?

A lévai kerület igen erős függetlenségi negyvennyolcas párti kerület volt és két ízben a kerületben lakó birtokos képviselte azt.

Báró Mednyánszky Árpád edesatyját 49-ben felakasztották. Ő maga 48-ban született, tehát egy igazi 48-as jelölt volt.

1881-ben felléptettek Győrött is és ő az I. kerület jelöltégerőli lemondott és Győrt választotta. Maga helyett egy nem megfelelő jelöltet küldött a kerületbe, aki iránt a választóknak nem volt nagy bizalma, így az eddigi kegyelet megszűnté folytán ennek a jelöltnek már ellenjelöltet állítottak a kerületben, gróf H. L. személyében, aki pártunkon kívüli programmal lépett fel. Meg is választották és 84-ben újra ő lett képviselő pártunkon kívüli programmal. Miután azonban a kerület nagyon elhanyagolta, seinknek semmit meg nem tett, különösen a városban nagy elkeseredés volt ellene és mindenáron ellenjelöltet akartak neki állítani.

A közgyűlés össze is hívta a kerület számottevő választóit és akkor jelöltek engemet.

Ez a jelölés a választás előtt 10—12 nappal történt, amikor a gróf már bejárta a kerület nagyrészét. Két szónok kortese volt,

helyette ezek tartottak antiszemita program-bezsedéket.

A szlovák falukba a menet élén két barát olvasókkal ment elől; utánuk tizenket Szomogy megyéből hozott csikós lóháton fókotokkát, azután következett a gróf négyfogatu hintája, melyből ő soha ki sem szállt a mint mondam, helyette beszéltek a kortések. Nem kimélték a pénzt sem, volt dinom-dánom, hegyen-völgyön lakodalom.

Ilyen körülmények között én vonakodtam a megtisztelő jelöltséget elfogadni, de hát a gyarló ember lévén, a sok rábeszélésnek mégis engedtem, mert a főispán is megígérte, hogy a szabadelvűpárt központjánál bejelentem az én jelöltségemet. Őt azonban azt mondáták, hogy a gróf mindig a párttal szavazott, így ők nem kívánják ezen kerület választásába beleavatkozni. De már akkor benne voltam a szószabban, csak előre mehettek és nem visszafelé.

Mag is kezdtem a körutat. Melleleg megjegyzem, hogy a csikósok fokozatát a csendőrök betiltották és még a föllépésem előtt egy magyar faluban a két barátra zsákokot huztak és alaposan eldöngözték őket.

Az első napi körut nagyon biztató eredményekkel végződött, mert hiszen nekem is volt gyökerem ebban a kerületben, melyet édesapám 1861-ben és 1865-ben is képviselt és nagyon sok választó volt, aki a 20 év előtti választásoknál atyámra szavazott.

Egy képviselője'it sem hozd'og Magyarországon, ha nem oda való arra a vidékre, ahol fellépett, ha nincs ugynevezett gyökere. Mert egészen más, ha idegenből már egy országban ismert nagy férfit, minisztert, államtitkárt, szóval nagynevű és nagyjátszó embert léptettek fel a kerületben.

Szjnos azonban, hogy lekéstem, mert azok már, akik a gróf pártjához szegődtek, nem akarták visszavonni ígéretüket. Ezek között voltak kienseim is és mégis ellenem voltak kénytelenek szavazni.

Nekem sehogyan tetszett a zsidók tulbuzgósága, mert még a banderisták között is mutatkoztak nem éppen kifogástalan paripákon zsidó legények, akik állandóan az én fogalom mellett lovagoltak.

Egy öszezépitett hármas községbe mentünk, ahol az a zsinagóga előtt vezetett el a faluba.

A zsinagóga előtt igen nagy tömeg állt, de csupa zsidó. Az iskolás gyermekek, zsinagóga tanítójuk kezében, sorfalat álltak.

Legutóbb 20 Hébron-rózsája virágfűzékkel jött elélem, mert persze nekem a koscsiból ki kellett szállani. Fiatsiember voltam, nőtlen legény, hát nem tagadom, a sok szép zsidóányi mergette rám szép szemeit. H-nem aztán megnyitott a zsinagóga ajtaja és fekete ruhába öltözött, csiänderes zsidó férfiszerep jött ki a rabbi vezetés mellett, akinél valami könny is volt, azt hiszem a támad. Megálltam előttem és a rabbius előttem ismeretlen nyelvezettel, kezeivel erősen ágalva tartott egy rövidbb beszédet, amit aztán magyarul is elmondott, hogy ő most megáldott engemet.

Ebben a három községben igen sok választó volt és nem csinált semmi bajt a nagy zsidó tüntetés, mert innen igen sok szavazatot kaptam.

Azután folytattuk a körutat kisebb-nagyobb eredménnyel, mindenütt azt tapasztaltuk, hogy lekéstünk és sok sajnálkozást hallottunk miatta, hogy: ha ezt mi tudtuk volna, hogy az ügyvéd ur fellép, de hogy ígérkeztünk volna el a gróf pártjához.

A körutnak egyik napján egy nagyobb községbe mentünk, de feltűnt volt, hogy a határnál nem várt senki, azonban látuk, hogy a község terén nagy sokaság várakozik zászlókkal, melyek azonban nem lobogtak és így nem vehettük ki, hogy azok az ellenzék zászlói. Mikor odaértünk a tömeghez, a kápián ur vezényletével énekkel fogadtak, melynek szövege: „Erger-berger” és „Zigcenezagcenc.” Utána nagy ordítással: „Paultonyba zsidópárt!” „Abcug zsidópárt!” Ez az elke-rezteselés azután állandóan követett és ezen időtől fogva minket csak zsidópártnak neveztek.

KÜLÖNFÉLÉK

— Az 1935. évi jövedelem- és általános kereseti adó kivételese már véget ért s az erre vonatkozó lajstromok az egyenesadótörvény 329 §-ának 2. bekezdése értelmében az említett adónemek alá tartozó adózók általi betekinthetőséget végzett közszemlélésre tételnek a Berná Správa Lavice, pénzügyigazgatóságánál, pénzügyi expozitúrájánál 1936. évi július hó 15-től július hó 29-ig, delelőttönként 9 órától 12 ig. Aki az említett lajstromokba be akar tekinteni, köteles magától természetesen — személyazonosságát legitimációval és vagy a jövedelemadóra vagy az általános kereseti adóra vonatkozó fizetési meghagyásai — igazolni. Pénzügyigazgatóság, egyenesadók ügyosztálya. Pénzügyi expozitúra. (Hivatalos.)

— Kinevezés. Az orsz. hivatal Lesko Ignácot, a lévai járási hivatal adjunktusát titkárrá nevezte ki.

— Újabb légvédelmi gyakorlatok. A lévai járási hivatal az alábbi hirdetményt adta ki: 1) A lévai közigazgatási járás körzetében az 1935. évi április 11-én kelt, T.Ér. és rend. tárában 82. sz. alatt közzétett légvédelmi törv. 22. §-a szerinti légvédelmi gyakorlatok elleni készütségi gyakorlatok rendelkeztek el és pedig: 1936. július 28-ól 29-ig virradó óráig 000 órától 1936. július 30-án esti 22 óráig bezárólag 2) A megjelölt időben a polgári légvédelmi szolgálat nyilvános és önszervező szerveinek minden tagja a járás összes községeiben készütségiben van es riadó esetén köteles késedelem nélkül, pontosan és lelkülméretesen teljesíteni a rá bízott vagy parancsnokai által elrendelendő feladatokat és ténylegeseket. 3) Azon személyek, akik nem teljesítik a szolgálatot a polgári légvédelmi keretben, tartoznak — lehetőség szerint — a nyilvános helyeket és utcákat elhagyni, esetleg fak alati vagy másutt elrejtőzni. 4) A légi riadó alatt megzdünik minden forgalom (a vasut, a CPO szállító eszközei, továbbá az egészségügyi és biztonsági szolgálat kivételével). Az esetben, ha a jármű a repülőgéppel megjelenése idején a közeg kerületen kívül tartózkodna, ahol a jármű vezetője nem szerezhetne tudomást a légi riadóról, tartozik a vezetés a járműt leállítani és lehetőség szerint elrejtetni (pl. fak alati) mielőtt a megjelölt időben észreveszi vagy meghallja a repülőgépet. 5) 1936. július 28-ól 29-ig virradó éjjei 000 órától 2 óráig és 1936. július 29-éről július 30-ára virradó éjjei 22.50 órától 0.50 óráig a járás körzetébe tartozó összes község, telep, puszta stb. részére előtétitési rendelkeztek el. A megállapított időben az összes épületek, közterületek (utcák, terek), udvarok stb. elsőtétitendők, tekintet nélkül arra, vajon külső vagy belső világítással van sző. Kivételt képez a közlekedési utvonalak betakarát, kis tájékoztató világítás. Az elsőtétitési idején a járás területén mozgó gépkocsik, fuvarok és gyalogosok világító eszközei ugy szabályozandók, hogy azok sugárai nagyobb távolságra ne hatoljanak. A köz- és magánépületek belső világítása — amennyiben teljesen nem lesz kioltva — ugy szabályozandó, hogy semmiféle fény sugar ki ne hatoljon. 6) Az 5. bekezdésben megjelölt időben a járművek a körségben csak a bíró által meghatározott fő közlekedési utvonalonak minimális sebességgel közlekedhetnek. Kivételt képeznek a

Az ellenpárt pánzsel és terrorral dolgozott és az idő rövidsége miatt az összes 71 községet bejárnom sem lehetett. Így következett be a választás. 400 szóközséggel a gróft választották meg, de az én bukásom sem volt azért szégyenletes, mert 2200 szavazatot kaptam a gróf 2600 szavazatával szemben és ez is mutatja, hogy ha idejében léptettek volna fel, biztosan én lettem volna megválasztva.

De sokat tanultam azért ezen a választáson! E'eződr is azt, hogy pártszervezés nélkül sőtötebe való úgrás egy ilyen föllépés, de megtanultam különösen azt, hogy a magyar ember, a magyar választó adott szavát megtartja és nem szegi meg.

CPO végrehajtó szerveinek járművei. 7) Aki ezen hirdetményt és a készütségi gyakorlat végrehajtására kiadott előírásokat megszegi, elmulasztja vagy figyelmen kívül hagyja, a Törv. és rend tárában 1935. évi 82. sz. a. közzétett törvény 29. §-a szerinti a kerületi hivatal által 100 000 K-ig terjedő pénzbüntetéssel és 6 hónapig terjedő elzárással büntetetik, esetleg egyuttal az ipari jogosultság megvonásával is, ha a kihágás az iparüzéssel kapcsolatban követtetett el.

— A lévai tankerületben az elemi népiszkolákba a tanévégi beiratások alkalmával a magyar iskolákba összesen 3729, a szlovák iskolákba pedig 5082 növendék iratkozott be. A végleges szám azonban csak a tanéveleji pótbéiratások után válik ismeretessé.

— Az adóhátralékok likvidálása. A pénzügyminisztérium azt az utasítást adta az adóhatóságoknak, hogy az adóhátralékok likvidálására vonatkozó megegyezések megkötésénél közzöjék az adófizetőkkel, hogy az engedélyezett engedmény elveszti hatályát, amennyiben az előirt megegyezés feltételeit be nem tartanak, avagy a feltételek teljesítése előtt az adófizető vagyonát csődötmegezárlat alá helyeznek. Egyébként az adóhátralékok likvidálásánál a pénzügyi hatóság döntése végleges és az ellen fellebezésnek nincsen helye.

— Ki akar pilóta lenni? A katonai parancsnokság közli, hogy a nemzetvédelmi minisztérium önkéntes pilótákat vesz fel 1907. és ennél fiatalabb korosztályusokat. A külön pilóta járuléki 400 K. Jelenkezések az illetékes reptéghözrendhez adandók be; fel kértet a katonai könyvecskével; erkölcsi és orvosi bizonyítvánnyal a pilótai képességről. Mindezeket hitelesíteni kell a közösi vagy jegyzői hivattal. Bővebb információval az ezrednél szolgálnak.

— A forgalmi és a fényüzési adót külön-külön kell megfizetni. A pénzügyminisztérium nemrégben rendeletet adott ki amelyben azt ajánlják az adófizetőknek, hogy az átáányozott adók havi részleteinek befizetésénél és a rendes forgalmi és fényüzési adó negyedéves részleteinél mindezeket az összegeket külön-külön fizessék be. Ha azonban mégis csak postatakarékpénztári befizetést használnának, akkor a háltsápon külön-külön kell feltüntetni az összegeket, hogy megállapítható legyen, hogy milyen időszakra fizették be. Elenkező esetben az elszámolásnál nehézségek merülhetnek fel, amelyek ugy az adófizetőknek, mint az adóhivatalnak sok felesleges munkát okozhatnak.

— Azok, akiket nem vettek fel a tanítóképzőbe vagy a keresk. akadémiába, meg beiratkozhatnak a pozsonyi YMCA kétféves magánkereskedelmi iskolájába vagy egyéves ker. tanfolyamába. Az iskola az iskolügyi minisztérium ellenőrzése alatt áll és abszolvensi érvényes bizonyítványt nyernek. Az iskola jó alkalmat nyújt a szlovák nyelv gyors és alapos elsajátítására. A vidékiek írásban is jelentkezhetnek. Prospektust és jelentkezési lapot díjmentesen küld az YMCA, Bratislava, Sínc ut.

Minden község olyan, mint egy jól fésült fej, melyen a választók vagy a jobb felén, vagy a bal felén, vagy esetleg a közepén vannak, már a választás elrendelésekor és kivételesen hajlik egyes szál jobbra, vagy balra, de a választó nem változik.

Nem mondom, hogy nincsenek fésülhetetlen köcsök fejek, melyeken választékok csúszni csak drága todrásmunkával lehet, de nagy átlagban ez a választék nem szokott összeborzolódni.

Vannak kerületek, ahol nincs választék, ezek az egyhangu választások, de a magyar paraszt nem szereti az egyhangu választásokat, ő jobban szeret küzdeni és győzni. (Vége.)

— **A gabonamonopólium új rendelete** érvénybe lépett és az 1940. jun. 30-ig marad életben. Az új rendelet följosítja a Gabonátársaságot arra, hogy a bevásárlási árakat ugyanezzel a létségekkel terelje meg. Ezeket az illetékeket a Gabonátársaság mindenkor egy gazdasági évre terjedő érvényű állapítja meg és levonja a gabona beváltási árából. A régi rendelet 18. §-a olyképen változik, hogy a gazdák kötelesek lesznek a belföldi gabona főlis készleteinek apasztásában résztvenni, ha a Gabonátársaság másképpen nem tudná a készleteket apasztani. Ez a kötelezettség nem vonatkozik azokra a gazdákra, akik, kukorica kivételével, 20 q-nál nagyobb mennyiségű gabonát nem ajánlanak megvételre a Gabonátársaságnak. A főlis gabona készleteiből átvett mennyiséget nem szabad liszté őröltetniük. Ezzel a rendelet szerint a folyó gazdasági évben nem szabad több gabonát (buzát, rozot, árpat és zabot együtt) és több búzát vetni, mint amennyi az egyik-másik közös számára meghatározott táblázatban százalékszerűen lesz megállapítva. A táblázatokat a földművelésügyi miniszter a hivatalos lapban teszi majd közzé. A rendelet felhatalmazza a Gabonátársaságot arra, hogy a buza beváltási árából 20 százaléki terjedő összegű levonásokat eszközöljön olyan gazdáknál, akik a rendeletet nem tartják be. A rendelet feljósítja a Gabonátársaságot arra, hogy 1937 május 1-én ellenőriztesse a vetésterületek állását. A Gabonátársaság a gabona vagy buza vetésterületének tulajdonságait jelentést tesz az illetékes járási hivatalnak. A vetésterületek szabályozásáról szóló rendelet betartását a járási hivatalok is ellenőrzik. A gabona beváltási és eladási árát a hivatalos lap csütörtöki száma közli. Az alábbiak prágai paritásában a következők:

Buza:	
79 kg-os üveges (kemény) buza beváltási alapára	164.—
79 kg-os üveges (kemény) buza eladási ára a gazdasági év egész folyamán	176.—
havi pótdíj: szeptember és december között havonta	0.50
havi pótdíj: januártól június végéig havonta	2.—
Rozs:	
70 kg-os rozs beváltási alapára	125.—
70 kg-os rozs eladási ára a gazdasági év egész folyamán	136.—
havi pótdíj: szeptember és december között havonta	0.50
havi pótdíj: januártól május végéig havonta	2.—
Árpa:	
68 kg-os malátárra beváltási alapára	125.—
60 kg-os, malátagyártásra nem alkalmas árpa beváltási alapára	109.—
havi pótdíj: szeptembertől februárig havonta	1.50
A 68 kg-os malátárra eladási ára július 1-től 1937 június 30-ig 9 koronával muja felül a bevásárlási árakat s a malátagyártásra nem alkalmas 60 kg-os árpa eladási ára 8 koronával lesz magasabb a bevásárlási árnál.	
Zab:	
50 kg-os zab beváltási alapára	112.—
havi pótdíj: szeptember és októberben	0.50
havi pótdíj: november és decemberben	1.—
havi pótdíj: januártól júniusig havonta	1.50
Az 50 kg-os zab eladási ára 8 koronával nagyobb a beváltási árnál. Az eladási árak csak az árpanál és a zabnál emelkednek a havi pótdíjak összegével. A beváltási árak, mint ismeretes, métermázsánként 18 koronáig terjedő mértékben csökkennek a Gabonátársaság illetékei folytán.	
Belföldi kukorica:	
A Gabonátársaság a belföldi eredetű kukorica beváltási és eladási árát érsekújvári paritásában a következőképpen határozta meg:	
Morzsolts kukorica beváltási alapjai:	
a) sárga, nagyszemű gömbölyű	110.—
b) sárga florentin, putyi és egyéb kissezű	112.—
c) cinquantino és pignoletto	125.—
d) sárga és fehér lófogú és fehér gömbölyű	105.—

havi pótdíj: november és decemberben 1.—
 havi pótdíj: januárban, februárban 3.—
 havi pótdíj: márciusban, áprilisban 2.—
 A morzsolts tengeri eladási ára 8 koronával muja felül a beváltási árakat.

Csőves kukorica beváltási alapjai:

a) sárga, nagyszemű gömb. 50.— 56.— 60.—
 b) sárga, florentin, putyi és egyéb kissezű 52.— 58.— 62.—
 c) cirquantino, pignoletto 62.— 68.— 72.—
 b) sárga és fehér lófogú és fehér gömbölyű 48.— 54.— 58.—
 A csőves kukorica eladási ára 4 koronával muja felül a beváltási árakat.

Azok a gazdák, akik az 1936—37. gazdasági évben gabonát adnak át a monopóliumtársaságnak, métermázsánként a következő illetéket fizetik: buza 18, rozs 8, árpa 11, zab 8 K. Egyes járásokban a beváltási árból levonásba kerülő illetékek összege mérsékelten csökken. A hivatalos lap ezen jársok között a garamvölgyi jársoktól nem sorolja fel.

— **A lóvali ipartársulat feljósontást** tett egy helybeli szömekereskedő ellen, akinek szúcipari engedélyje nincs, mégis foglalkozik szúcipari munkákkal. A járási büntető bíró 200 K. pénzbüntetésre vagy 20 napi elzárásra ítélte, valamint szúcsműhelyének bezárására, hirdetésének törölésére és az elváltat költségeit 15 napon belül visszadására kötelezte. (Bsd.)

— **Paprikalekvár készítése.** Némelykor olyan sok paprika van, hogy már azt sem tudják mit kezdjenek vele. Kévesen gondolnak arra, hogy lekvárnak is felhasználható. A paprikalekvárt pecsenyemártások, főzékek, levesek színezésére és izestésére használjuk. A jól készített paprikalekvár tüzös élénkpiros színű. Készítése a következő: Husos édes, jól éretet piros paprikát felszeletelve puhára főzünk. Sütán átörjük, lekvárstűrre beresítjük. A főzés vége felé vizgázunk és keveressük, nehogy megbarnuljon. Egészen kis üvegekbe töltjük, légmentesen lezárjuk és többször kidunsztojtjuk. Azért kell spró üvegekbe tölteni, hogy a felbontás után hamar elfogyjon, mert felbontva hamar megbarnul.

— **Merénylet a kaproncai gyógyító asszony ellen.** A Kőrmöcbánya közelében levő Barskapronca el Keapp Terezia 68 éves tölésznő, aki mesze földön ismert gyógytevékenységéről, úgy, hogy naponta nagy csoportok keresték fel a hegyek között elbujt kis sváb falut. Vasárnap este egy eddig még ismeretlen férfi behatolt az idős asszony lakásába és kendőbe kötött kövel fejbe sújtotta. Az asszony és unokája lármát csapott, mire a támadó elmenekült. A szülésznőt kórházba szállították és a csendőrség a vizsgálatot megindította. Lehetséges, hogy rablótámadásról van szó.

— **Öngyilkosság a sziklenői Szabósziklánál.** A lóvaliak előtt is ismert a sziklenői Szabószikla, amelyet a neves geológusról, dr. Szabó Józsefről neveztek el kegyesleiből. Erről a szikleről a napokban a mélységbe vetette magát Szabó Lukács lonsonci lakos, aki összetört tagokkal, holtan került el a hatalmas szikla tövében. Szabó Lukács már többször kísérelt meg öngyilkosságot, míg most sikerült neki megvalíni az életét.

— **Veszekedés közben kiütötte mostohaapja felszemét.** Tragikus végű családi háborúság zajlott le Farnadon. Sufényi Pál, 43 éves kizgázda régóta viszálykodott 25 éves mostohafiával. A viszálykodás mindig a fiu nevére irott vagyon töltötött ki, amelyen nem bírtak rendszeresen megosztolni. Mivel faluhelyen leginkább a birtok s a vagyon miatt veszekednek az emberek, Sufényi és Macsadi is tartották magukat az ősi szokáshoz s vitájuk többször tettségessé fajult. Legutóbb ismét hatalmas veszekedés tört ki közöttük, a veszekedés verekedéssé fajult, a mostohafiu ksröt ragadott s azzal pontosan kiverte mostohaapja bal szemét, azonkívül több sérülést is ejtett rajta.

— **A kártevők leküzdéséről** szóló 1931. évi 104. számú rendelete kiegészítésképpen új rendeletet adott ki a kormány. A rendelet szerint a teletkulajdonos köteles a földművelési minisztérium által az illetékes kutató intézet javaslatára külön megnevezett rendkívül veszedeelmes kártevők által megátadott gyümölcsfákat vagy egyéb fákat és bokrokat kivágni és azokat elégetni. Ha az

IRÓGÉP

UJDONSÁG!!!

A tökéletes

Mercedes

„Selekta“ kis írógép
 tabulátorral

nélkülözhetővé teszi a nagy irodai gépeket • felülmulja az eddigi kis írógépeket!!!

Ára: 2850.— Kč

RÉSZLETRE IS!!!

AZ IRÓGÉPGYÁRTÁS LEGUJABB REMEKEI!

Vételkötelezettség nélkül bemutatjuk. • Kapható:

Nyitrai és Társa

könyvesboltjában, Levicén

ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy a földművelési minisztérium hirdetményében megnevezett kártevők által ellepelt fákat a telek tulajdonosa nem vágatta ki a szokatlan nem egette el, akkor az ellenőrzés költéséit a telek tulajdonosa viseli. A rendelet életbe lépett.

— A szociológia és az egészségügy. A közegészségügyi minisztérium hivatalos közlönyében dr. Franzel Emil a fenti cím alatt egyebek között a következőket írja: A modern népjóléti politikai és a népjóléti higiénia a közgondozás régebbi, karitatív formáitól eltérően abból a feltételtől indul ki, hogy a szociális jelenségek nem tekinthetők az egyes véletlen megnyilvánulásokat öszegzőnek, hanem hogy egységes egészet alkotásnak. A régi vágású szociális politikus, aki világnézetével tulajdonképpen részben a feudális patriarchális szivességre támaszkodott, felületesen igyekezett mérészkelni a különösen kiáltó szociális bajokat, ha azokkal történetesen találkozott. A mai szociálpolitikus és különösen a demokratikus állambeli szociálpolitikus nem tud megbékkülni ez oly társadalmi berendezéssel, mely javításra szorul, melynek reformokra van szükség, s amely természetesen ismét és mindig ugyanilyen rosszat szül. Nem elégszik meg a külső károk orvoslásával, hanem mindenesetben nyomon követi a szociális betegségek után, a mélyebb okokat keresi. Az utóbbi ötven esztendőben a szociálpolitika éppen úgy, mint az orvostudomány, a betegségek, kórok külső jeleinek megszüntetésétől átment a bajok mélyebb okainak gyógyítására. És miként az orvostudománynak az etiológia kihangsúlyozásától át kellett mennie a profilaxis alapos kidolgozására és a konstitúció-tanhoz, ugyanígy a szociálpolitikus a népjóléti gondoskodásból, a törvényhozásból és a szociális higiénéből munkájának új értelmezéséhez jut el, az eleméleti tanításnak erős kihangsúlyozásához, tehát a szociológiához. Ha a gyakorlati ember a szociológiai elméletre támaszkodik, elkerüli a szociológiai tévedéseket és az egyoldalú felfogásokat. Mint a szociális gondoskodásban, úgy a szociális higiénében és az orvostudományban is vannak oly kérdések, amelyekre csak az egész társadalom funkciói zavaraival értelmezhetünk. Az oly egészségügy, mely a járványok ellen való felkészülését és harcát illetően a hagyományos oltási és klinikai módszerekben bízhat, még csak meg sem közelíti a számos járvány s a gazdasági nyomor között levő összefüggést, a gyermekek és serdültek elégtelen élelmezését és rossz lakását. Csak ha ezeket az összefüggéseket látjuk meg, akkor fogjuk megérteni, hogy egyes betegségek, mint például a torokgyík az északkelet-európai szénbányavidékeken miért lépnek föl epidémia-szerűen s egyuttal endemikusan is.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Roško Vilma fia Sándor Vilmos. — Drapák József és Ledényi Margit fia Sándor. — Kovács Mária fia Eduard. — Martinko Lajos és Szabó Gizella fia Lajos. — Róth László és Saigó Márta fia János Péter. — Palkovsky Bohumil és Gregor Mária leánya Anna Ágnes. — Német András és Butor Rozália fia László. — Bezdeka Károly és Spulák Mária fia Károly Anton.

Halálozások. Suchy József 52 éves. — Ozv. Madela József 54 éves. — Indich Benjamin 15 éves.

VALUTAÁRFOLYAMOK

Barsamegyei Népbank Levéls, jelentése

	Jul. 11-én	Jul. 18-án
100 pengő — — —	536.50	531.50
100 osztrák schilling — —	481.50	481.50
1 angol font — — —	124. —	124.25
1 amerikai dollár — — —	24.40	24.40
100 svájci frank — — —	796.50	796.50
100 francia frank — — —	163.80	163.80
100 líra — — —	183.10	175.60
100 német márka — — —	712. —	712. —
100 dinár — — —	59.20	59.20
100 lei — — —	16.40	19.50

A „Bars” rádió műsora

Vasárnap, július 19.

BRATISLAVA. 14.15 Mezőgazdasági negyedóra. 18 „A csallóközi aranykálász” hangmontázs. 22.20 Kültügyi negyedóra.

BUDAPEST. 8.30 Hírek. 10 Ref. isztentiszlet. 11 Rk. mise. 12.30 Pertsig cigkz. 13.45 Világíradó. 14 Gramofon. 15 Gazdasági előadás. 15.45 Csevegés. 16 Bayreuthi ünnepi játékok megnyitó előadásának közvetítése. „Lohengrin”. 17.10 Felolvasás. 17.40 Gramofon. 18.30 Előadás. 19 Cimbalmohangy. 19.20 Szalonzene. 20.30 Csevegés. 20.45 Közvetítés Bayreuthból. 21.55 Hírek. 22.25 Magyar cigkz. 23.05 Zene. 23.30 Gramofon 0.05 Hírek.

PRÁHA. 19.05 Fok-zk. 19.50 Hangy. 21 Filharmonikusok. 22.35 Gramofon.

WIEN. 11.45 Kamarazk. 11.55 Zene. 15 Hangy. 17.45 Zenés-dalos egybeállítás. 20.25 Bohózat. 22.20 Zongorahangy. 23 Gramofon. 24 Cigányzene Epestről

Hétfő, július 20.

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Előadás. 18.15 Felolvasás. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, gramofon. 10 Hírek. 12.05 Hangy. 12.30 Hírek. 13.30 Balalajka-zk. 14.40 Hírek. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17 Bpesti Koncert Szalonzk. 18 Előadás. 18.30 Wekerletelepi Dalkör hangy. 19.20 Felolvasás. 19.50 Énekhangy. 20.30 Hírek. 20.40 Toll cigkz. 21.40 Operaházi zk. 23 Táncczene. 0.05 Hírek.

PRÁHA. 17.40 Csellóhangy. 20.30 Daltjáték. 22.20 Gramofon.

WIEN. 12.20, 13.10, 14, 16.05 Gramofon. 17.40 Dalok és áriák. 20 Népdalok. 21 Gramofon. 22.10 Rádiózk. 23.05 Zene. 0.10 Silving-nyegys.

Kedd, július 21.

BRATISLAVA. 10.10, 13.40, 14 Hírek. 18 Előadás. 18.10 Ady—Reinitz-dalok. 18.30 Munkásnegyedóra. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna. gramofon. 10 Hírek. 12.05 Gramofon. 12.30 Hírek. 13.30 Postászenekar. 14.40 Hírek. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17 Énekhangy. 17.30 Előadás. 18 Szalonzene. 19 Szimfoni-előadás a studióban. „A teköző” tündérmese 3 felv. 20.20 Bura cigkz. 22 Hírek. 22.20 Zongorahangy. 23 Előadás angolul. 23 Pogány jazz-zk. 0.05 Hírek.

PRÁHA. 16.50 Fuvolahangy. 20 Szimfónikusok. 21.40, 22.20 Gramofon.

WIEN. 12, 14, 16.05 Gramofon. 17.30 Áriák. 20 Filharmonikusok. 22.10 Táncczene. 24 Hangy.

Szerda, július 22.

BRATISLAVA. 10.10, 14 Hírek. 18 Prágai est. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, gramofon. 10 Hírek. 12 „A déli harangszó emléknapiján” harangszó, emlékbeszéd és gramofon 12.40 Hírek. 13.30 Szalonzene. 14.40 Hírek. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17 Kamarazene. 18 Előadás. 18.20 Fátoly cigkz. 19.40 Elbeszélés. 21.10 Közv. az Állat- és Növénykertből „Sybilin” operet 3 felv. 21.15 Hírek. 23.05 Gramofon. 23.45 Előadás franciául. 00.05 Hírek.

PRÁHA. 21.10 Vonósnyegys. 22.20 Gramofon.

WIEN. 11 Szimfónikusok. 13.10 Zene. 14, 16.05 Gramofon. 17.10 Dalok. 19.20 Zongorahangy. 20 Rádiózk. 22.10 Hangy. 22.40 Gramofon. 23.30 Zene.

Csütörtök, július 23.

BRATISLAVA. 10.10, 14.05 Hírek. 18 Női negyedóra. 18.15 Zongorahangy. 18.30 Előadás. 21.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, Gramofon. 15 Hírek. 12.05 Gramofon. 12.30 Hírek. 13.30 Hangy. 14.40 Hírek. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17 Buttola jazz-zk 17.45 Csevegés. 18.15 Hangy. 19.15 Kültügyi negyedóra. 19.30 Énekhangy. 20 Szimfoni-előadás a Studióban „Valaki elmegy” rádiójáték 3 felv. 21.40 Hírek. 22 Gramofon. 22.20 Olimpiai játékok magyar résztvevőinek esküetele, közv. a BEAC pályáról. 23.10 Kiss cigkz. 0.05 Hírek.

PRÁHA. 16.10 Filharmonikusok. 17.55, 19.10 Gramofon. 22.20 Szalonzk.

WIEN. 12 Zene. 13.45 Hegedűjáték. 16.05 Gramofon. 17.25 Hangy. 19.30 Dal- és áriaest. 22.10 Rádiózk. 23.45 Táncczene.

Péntek, július 25.

BRATISLAVA. 10.10, 13.40, 14 Hírek. 18 Beszámoló a hétről. 18.10 Szalonzk. 18.30 Felolvasás. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, gramofon. 10 Hírek. 12.05 Horváth cigkz. 12.30 Hírek. 13.30 Zongorahangy. 14.40 Hírek. 16.15 Előadás. 16.45 Hírek. 17 Szalonzk. 18.20 Előadás. 18.50 Hegedűjáték. 19.30 Elbeszélés. 20 Budapesti Hangy. Zenekar. 21.15 Előadás. 21.45 Hírek. 22.05 Gramofon. 22.45 Előadás olaszul. 23 Radics cigkz. 0.05 Hírek.

PRÁHA. 18.55 Gramofon. 19.20 Népdalok. 22.10 Csembellóhangy.

WIEN. 12 Zene. 14, 15.05 Gramofon. 19.30 Rádiózk. 21 Schubert-hangy. 22.10 Gramofon. 23.40 Sieberta-nyegys.

Szombat, július 25.

BRATISLAVA. 10.10, 14 Hírek. 18 Előadás. 18.15 Helyszíni közv. Hetényből. 22.15 Hírek.

BUDAPEST. 6.45 Torna, gramofon. 10 Hírek. 12.05 Honvéd-zk. 12.30 Hírek. 13.30 Gramofon. 14.40 Hírek. 16.15 Mesék. 16.45 Hírek. 17 Elbeszélések. 17.30 Közv. a Városligetből. 18.45 Zongorahangy. 19.20 Csevegés. 19.50 Rádióélet hetjéven-estje. 20.25 Vidám est. 21.30 Hírek. 21.50 Rácz cigkz. 22.45 Szalonzk. 0.05 Hírek.

PRÁHA. 19.15 Katonazk. 22.20 Szalonzk.

WIEN. 12, 13.10, 14 Gramofon. 15.45 Vonósnyegys. 17 Gramofon. 19.10 Hangy. 20.45 Kamarazene. 22.10 Rádiózk. 23.05 Hangy. 23.45 Gramofon.

Szépirodalmi könyvujjdonságok!!

- Nagy Lajos: Budapest nagykévé-lház (kötve) — 19.20 KÉ
- Bohunczy: Az Eszteregi hitbzo-mány (kötve) — 18.— „
- Barabás Pál: Gazdtalan asszony — 12.— „
- Illyes Gyula: Puszták népe — 21.60 „
- Russell: Egy évszázad élettörténete 1814—1914 (I-II. kötve) 40.— „
- Nyirő József: Uz Bence (kötve) — 20.— „
- Majthényi György: Lizi — 30.— „
- Gulacsy Irén: Förtég (kötve) — 25.— „
- Babits: Az európai irodalom története az ókortól napjainkig 30.— „
- Ady Endre: Jöslások Magyarországról (kötve) — 21.60 „
- Terescsényi György: Merre van napkelet — 30.— „
- Kodolányi: A vas fiai I-II. (kötve) 57.60 „
- Móricz: Rab oroszán (kötve) — 12.— „

Kaphatók:

Nyitrai és Társa

könyvesboltjában Léván.—Tel. 98.

A krízisen dijszabási reformokkal kell segíteni

— A vasutigazgatóság közleménye —

A gazdasági konjunktura idejében az államvasutak a gyors és teherárú szállítástól évenként egynegyed milliárd bevételre tettek szert. 1934-ben ezen bevételek nem egész kétmilliárdra csökkentek azonban 1935-ben már 2.078 millióra emelkedtek. Annak ellenére, hogy a gazdasági krízis idejében a szállítási bevételekben annyira átható süllyedés állott be, a két milliárd korona bevétel mégis csak igen jelentős bevétel, amely államunk valamennyi termelési és kereskedelmi vállalkozására nagy kihatással van. A vasúti dijszabásoknak azért mindenkor nagy figyelmet szenteltek nemcsak az érdekelt gazdasági körök, de maga a nagy nyilvánosság is, amely meg gyakran azt a téves nézetet valto-lotta, hogy vasutaink a gazdasági javulási folyamathoz csak igen csekély hányaddal járultak.

Nem volna igazságos azt állítani, hogy a vasut a gazdasági bajok leküzdésére vonatkozó közös erőfeszítéshez semmivel vagy csak igen csekély segítséggel járult hozzá. Mindenki, aki az államvasutaknak az utolsó súlyos esztendőkből folytatott tarifapolitikáját jól szemügyre veszi, be fogja látni, hogy ebben a tekintetben is mindent elkövetett ami az adott viszonyok között csak lehetséges volt.

1930-tól kezdődőleg, amikor a gazdasági krízis már erősebben jelentkezett az államvasutak tarifa politikájában az új viszonyokhoz való alkalmazkodásnak az elve érvényesült. Ennek legkifejezettebb ismervé, hogy a vasut áttért az általános rendezéstől az individualis és regionális nehézségektől külön rendezésre, aminek az volt az eredménye,

hogy a külön kihirdetett függelék díjazások a szállítványok emelkedését vonták maguk után, mert a függ. díjtételek lényegesen olcsóbbak voltak a rendes díjtételeknél. A krízis idején még további két általános jellegű rendezést vitt keresztül a vasut. 1932. november 1-től érvényes, az államvasutak tarifális vonalhalozatának egységesítésénél csaknem 120 eddigi átmeneszámitott helyi-érdekű vasutat sorozott be az egységes díj-szabásba, amivel néhány jelentéktelen kivétellel, úgy a teher mint a személydíjazás át-számitását az ország egész területén végrehajtotta. A szállítási díjak kiszámításának egyszerűsítésén kívül az az át-számitás még nagymértvű olcsóbodást is jelentett a helyi-érdekű vasutak és a fővonalak állomásai közötti viszonylatokban. A másik jelentős intézkedése pedig az volt, hogy 1934 évtől kezdődőleg a kiviteli árakra, nevezetesen vas és faárú szállítványokra, 30% nagyobb kedvezményt vezetett be, 1935 január hó 1-től kezdődőleg pedig még további kiviteli árakra is.

A rendezéseknek nagy jelentősége abban van, hogy a statisztikai adatok szerint, nem tekintve a szénszállítványokra, az egész bevételnek több mint 60 százaléka olyan áruara esik, amelyet a vasut díjtételek alapján szállított. Nincsen jelentősebb üzem vagy ipari ágazat, amely ne venné ki a maga részét ezekből a díjkezdvényekből. Ez pedig természetesen azzal járt, hogy az át-számitásból és a kiviteli díjkezdvényekből adódó bevételi hiánnyal együtt kb. 10-15 százalékkal kevesebbet tett ki az össz-bevétel. Ez a százalék nem jelenti azonban az egyes esetekben engedélyezett díjkezdvények magasságát, mert a kedvezmények a rendes díjtételeknek 20-60 százalékát is kitekzik. Azért bátran állíthatjuk, hogy a vasutak az ár szabályozására és kiegyenlítésére vonatkozó hatása igen figyelemre méltó.

Államunk ipara és féltáru termelése a vasutnak a külfölddel való viszonyunk megtartását és kiterjesztését is kötelességévé teszi. A vasut ezt a feladatot nem is hanyagolja el és a kiviteli díjazásoknak alkalmazkodásán valamint a külföldi köteleknek kiegyenlítésén kívül mindig új kitépő utak létesítésén fáradozik. Így 1934. év február 1-től érvényes az új csehszlovák-belga kötelei díj-szabás, 1934 szept. 1-től a francia-luxemburg-csehszlovák kötelei díj-szabás, 1935 aug. 1-én pedig kihirdetett a kis entente vasuti köteleke a Constanza kikötő és a csehszlovák államvasutak állomásai közötti árak szállítására és 1936 január 1-től kezdődőleg a spanyol-csehszlovák közvetlen kötelei díj-szabás alapján is lehet már külön-féle árakat szállítani.

Miután a szállítás kereskedelmi ügylet, a vasutnak érdeke, hogy minél több szállítója legyen. Ennek tudatában a vasut azon van, hogy mindazokat a szállítványokat is a maga részére biztosítsa, amelyek elkerültek a területét. A díjkezdvények engedélyezése itt jó eredménnyel jár és államunk vasutjai mindinkább Középeurópa keresztutjaiává válnak.

A vállalkozót azonban nemcsak az árak érdeklik, de érdeklik az üzem többi körülményeiről is, így különösen a gyorsaságról és a szállítás biztonságáról. Ebben a tekintetben is figyelemre méltó előhaladást tanúsított a vasut, különösen a krízis éveiben, mert sikerült a szállítási időt a legrövidebb időre szorítani és az elveszés és sérülés veszélyét azon minimum alá is nyomni amellyel a leggondosabb kereskedő is még számolni kénytelen.

A vasut azonban nem elégszik meg ezzel, amit eddig a gazdasági élet előjavítására és védelmére tett, hanem állandóan arra törekszik, hogy a jobb gazdasági jövő kiépítésének munkájában minél nagyobb részt vegyen. Ebben a tekintetben igyekszik az államunk földrajzi helyzetéből és a gazdasági berendezkedéséből folyó tarifális kérdéseket megoldani, illetőleg megtalálni a módot, miképpen lehetne a szállítási költségek problémáját a gazdasági számok megváltozott rendezésének keretén belül megfejteni. Óriási anyagot kell itt előkészíteni és nagy számításokat végezni. Eppen azért a nagy tarifareformmal nem is lehet a jövő év végénél

hamarabb számítani. Különösen fontos a fe-dezet kérdése, amely a reformmal jár, mert minden díjazásbéli módosítás a vasut háztartásában a szállítási bevételek csökkenésében mutatkozik. Da azért mégis csak lehet azt mondani, hogy fedezetet magában a vasutnál is lehetne találni, mert vannak a vasut-nal bizonyos források, amelyeket legalább részben lehetne a hiányok kiegyenlítésére felhasználni.

Bár még most nem lehet előre meghatározni mikor és milyen mértékben építik ki a jobb gazdasági jövő tarifapolitikájának alap-pilléreit, mégis csak remélni lehet, hogy a munka elkészül és hogy sikerült lesz, mert itt az összes már eddig elvégzett munkákat kell tovább folytatni, amelyek a krízis leg-nehezebb éveiben sem nélkülözték a vasut-nak a gazdasági élet összes rétegeivel való ésszerű és sikeres együttműködés jeleit.

Fényképező gépek, filmek és lemezek, sportfelszerelések és betegápolási cikkek, illatszerek, háztartási cikkek legmegbízhatóbban és legolcsóbban beszerezhetők Lavicón, PICK ENDRE Medicinal Drogerie.

Rendkívül olcsó nyári vásár! Fűrdődresszek, pizsamák, bluzok, selyem ingek 25 K. Imprímék 20% -kal leszállítva. Mardákok hihetetlen olcsón HOLZMANN BÓDOG cégnél. Szőnyeg kiállítás!

Nyári divat anyagokat meglepő olcsón vásárolhat WIDERNÉL, a malommal szemben.

Cseppléselőtti figyelemztetés. Mielőtt hozzákendés a cseppléshez, a törvénynek megfelelően egészítse ki mentőszekrényét Ph. Mr. PREISICH drogeriájában. Levice-Láva, Szepessy utca 1. Schoeller malom mellett.

S P O R T

Rovatvezető: Boros Béla

A XI. ujkori olimpiáról.

Az ujkori olimpiai eszme 40 éves története bizonyította azt, hogy a négy évenként tartandó olimpiai játékok újabb és újabb fejlődésnek merőldökveit rakták le. Így történt ez Athénél Los-Angelesig, mely idő alatt a sport olyan fejlődésen ment keresztül, amelyet 4 évveldezt előzött el sem lehetett képzélni. A Los-Angeles-i 1932-ben megtartott X-ik olimpiász óta eltelt 4 esztendő alatt, a fejlődés az előjelek után ítelve ismét nagy arányú volt, egyes nemzetek hihetetlen előretörést mutatnak fel. Elsősorban vonatkozik ez Japánra, amelynek versenyői már az olimpiai stadionban treni-roznak és napról-napra újabb eredményeket érnek el, mint odahaza, sőt futszárnyalják, különösen az uszásban a világrekordokat is.

A mai anyagoktól irányított és ugynevezett modern korban kétszeresen jólesik látni azt a mindenfélét megnyilvánuló nagy készülődést, mely az olimpiai eszme szolgálatába állítja a világ 53 nemzetét és legkiválóbb ifjúságát. Két hét válszt el az olimpiászottól és a nemzetek, valamint azok sportolói áldozatot nem kimélve fáradoznak azon, hogy a legjobban szerepeljenek, hogy minden esély résztvevő megjelenhessen az olimpián. Másodpercek vagy percek, esetleg cm-ek fogják eldönteni a győzelmeket és helyezéseket, de ezzel a győztes nemcsak magának, hanem hazájának és nemzetének szerez dicsőséget és nevé örökre bírja a sport történetébe.

Hogy mi lesz Berlinben augusztus első felében, arról a következők nyújthatnak némi felvilágosítást. Hárommillió és negyszázezer belépőjegy van kiadva 16 versenynapra, mert az olimpiai sporttelepen kívül még 15 pályán folyik a verseny egyidőben és ebből 1.7 millió a számozott ülőhely, amely elővételben már mind elfogyott. 3 ezer különféle felszerelési tárgyra volt szükség, ezek közül pld. meg lehet említeni, hogy 150 gerely, 360 pár boxtezyű, 60 stopper óra, stb. áll rendelkezésre. Az atletikai és uszoversenyeket elektromos mozi felvevő gépek

fogják kísérni és az erről készített gyorsított filmet, az eredmény kihirdetés előtt, szóval fogják átadni. 53 belől, a zsinirmek már előhíva fogják átadni. A különnyelvet beszélő tolmácsok százai állanak a különféle nemzetek rendelkezésére. De gondoskodás történet arról is, hogy minden nemzet saját szakácsai-át is az étkesek okozta, különbség miatt leromol-csán. De nemcsak a sport, hanem a zene, az irodalom, a festészet, szobrászat és építőművészet legkiválóbb alkotásai is helyet kapnak az olimpia művészkiallításán, ahol minden nemzet legkiválóbb alkotásai külön csarnokokban lesznek bemutatva. De különösen kiemelendő az a legnagyobb énekár, amelyhez fogható eddig még soha nem szerepelt. 10 ezer dalos kórus fogja előadni a megnyitói és záró ünnepelések közén az alkalomra írt szimfóniát.

Különösen azért nagy az érdeklődés, mert 8 év óta nem volt olimpia Európában és most be kell bizonyítani azt, hogy a kiváló amerikai rendezés után Európa sem maradhat el.

Igen fontos a versenyzők szempontjából, hogy az utazási fáradságot, a pályák idegenszerűségét és az ilyen nagy versenyekkel együttjáró idegkes-állapotot leküzdjék, mert ha ez nem sikerül nekik, akkor a legutmosabb, lehet mondani vasidestűt versenyzők sem tudják elérni a legjobb eredményeiket, vagy hazai próbaversenyek eredményét és ez fájdalommal csodálható hoz nemcsak az ő részükre, de odahaza is ahol a sportársadalom a rádió mellett várja majd a naponként többször közvetített újabb és újabb eredményeket. Mindezeknek előfel-tétele megfelelő környezet, az ottani életkörülmé-nyek, a kondicionálás, táplálkozás, hogy a versenyek izgalmaít és fáradaimit egészen rövid idő alatt tudják az izmok és idegek kipihenni és pótolni.

A stadion maga 360 ezer négyzetöl területen fekszik. Az olimpiai faluban pedig 3500 ágyat épít-tettek. Julius 21-en, kedden indul el a fákiyas sta-féta olimpiából és augusztus 1-én, szombaton 12 órára érkezik Berlinbe.

BARMEGYEI NÉPBANK R. T. LEVICE

állagkimutatás 1936. június 30.-án

A K T I V Á K :	
1. Pénzkészlet és azonnal esedékes követelések KČ	17.180.471.05
2. Külföldi valutára szóló devisák stb. - - - - -	—
3. Váltók - - - - -	46.737.981.60
4. Értékpapírok - - - - -	2.813.089.95
5. Részesedések - - - - -	10.000.—
6. Adósok - - - - -	55.815.190.80
7. Egyéb aktívák - - - - -	3.492.288.—
Az aktívák összege : KČ 126.049.021.40	
P A S S Z I V Á K :	
1. Részvénytőke - - - - -	KČ 5.000.000.—
2. Tartalékalapok - - - - -	7.248.138.40
3. Alapok - - - - -	1.647.602.15
4. Betétek könyvecskére - - - - -	84.324.887.80
5. Hitelezők - - - - -	25.717.913.35
6. Egyéb passzívák - - - - -	2.110.479.70
A passzívák összege : KČ 126.049.021.40	

LÉVA VÁROS

6741—1936. szám.

Hirdetmény

A kerületi hivatal műszaki osztálya Léván tudatja, hogy a kataszteri felmérés megkezdése előtt a Léva—Sáro tartományi utnak Léván átvonuló szakasza 0.0.—4.538 km-ig (a Kálnai uttól Génye felé) 1936. évi július 21-én, 7.30 órakor kezdődőleg lesz határkövekkel megjelölve. A letűzés a 0.0 km-en kezdődik.

Kértenek a környező földiek tulajdonosai, hogy a helyszínen jelenjenek meg.

Léva, 1936 július 15.

ANTAL s. k.
városbíró

Pályázat

A farnadi ref. egyház tornyát két méterrel felemelni, új tetővel ellátni és bádoggal akarja befedni, erre folyó évi augusztus 1. határidővel pályázatot hirdet arra képesítettek között.

Pályázni csak a ref. lelkésznel 50 Ké-ért kapható költségvetés és 50 Ké-ért kapható tervrajz alapján lehet.

A pályázatok zárt borítékban arandók be, azok felbontása I. évi augusztus hó 2-án, délután 3 órakor lesz.

Az egyház szabadon választhat a beérkezett pályázatok közül, tekintet nélkül az összegre, sőt azokat indokolás nélkül el is dobhatja, a pályázóknak semmiféle költésége megértitve nem lesz.

Farnad, 1936 július 13.

A ref. egyház előjárósága.

Eladók. Épített fűzhelybe való dupla autó, fűzhelykeret, lapok, ajtók teljesen jókarban és használt ajtók jutányosan. Cím a kiadóban.

Kiadó a belvárosban 3 szobás lakás okt. 1-től. Cím a kiadóban.

Üveges tanonc jobb házból, szlovák nyelvvel tudással felvételük POLLÁK ADOLF cégnél. 683

Szoba, konyha, speizből álló új adómentes házal, kerttel megvételre keresek. Cím a kiadóban.

Szoba, konyha, speizből álló új épület a város belterületén aug. 1-től kiadó. Eötvös utca 2. (BOLDIS.) 681

Kiadó modern 3 szobás lakás teljes komforttal szept. 1-től. Tolstoj u. 6. sz. Érdeklődni Baral u. 7. 682

Használt ajtók és ablakok minden elfogadható árban Levicén, Hurbán u. 1. sz. alatt kaphatók. 682

Építőtelkek

AZ UJMAJOR és a dohánybeaváltó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE

Egy üres szoba kiadó. Vágóhid u. 5. szám. 684

Boraim kimérem, literjét 6 K. SzABÓ DÁNIEL, Polgár u. 17. 686

Egy teljes hálószoba, különböző butorok, fürdőház, képek, villanylámpák azonnal eladó. Stefaniková 21. 687

Újtelepen hás augusztus 1-től kiadó. Érdeklődni KNAPP FERENCNEL, Part u. 2. 688

Utcai szoba, konyha kiadó. Botlta u. 11. 690

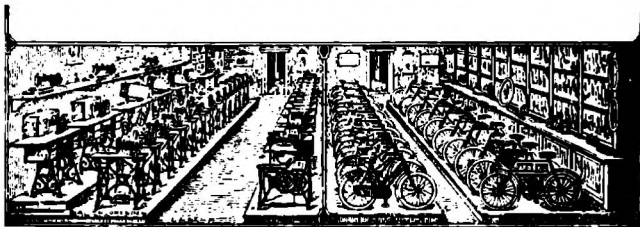
Egyedül álló ház 3 nagy szoba, előszoba, nagy konyha, fürdőszoba, angol c. vízvezetékkel augusztus 1-re kiadó. Érdeklődni lehet Sebestyén utca 7. 675

Különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. Béka utca 29.

Vizes és nedves falakat szabványon szigetel, szánt SLEHER JÁNOS okt. kőműves mester, Tabán utca 1. 648

UJ KORAI RÓZSA
BURGONYA
q-ként 50 Kč
ROSENBERG
cégnél. Léva, Szepessy ut. 1.

Szaküzlet!

Ha megbízható kerékpárt óhajt vásárolni menjen szaküzletbe! „JAWA” motorkerékpárok 175 ccm már Kč 3450. Halászlát és vadászati cikkek! Lőpor és robbantószer áru! A legjobb varrási és himzési munkát a „PFAFF” varrógép készíti!

BAROSKA Levice,

Kálnai utca 3. sz. ● Telefon sz. 130.

NYÁRI MELEGBEN IS

a legközelebb és legolcsóbb szórakozást nyújt

A JÓ RADIÓ!

Hálózati készülékek már 490.— koronától kezdődőleg kaphatók! — Természetbarátok öröme —
● Weekend rádió csak 210.— Kč. ●
Forduljon bizalommal a legújabb rádió készülékhez

Radió Central
Kern Testvérek

áruházához Léván. ● Alapított 1881.

Legjobb fűszer-, csemege és vasárúk! - Konyhafelkészítési, háztartási cikkek! Műszaki, elektrotechnikai, fényképeszeti és sportcikkek!!!

GRAMOFONOKI
KERÉKPÁROKI

Nincsenek többé fájós, beteg, érzékeny lábak!!!

ha gumi harisnya helyett az ujjonnan felfedezett

FRANCIA
LASTEX-HARISNYÁT hord

A bratislavai „Elegancia” cég főnöke érdeklődőket szívesen fogad Léván 20—21-én és 22-én a Grand Hotel Denben. — Továbbá felvesszünk rendeléseket hölgyek és urak részére valódi angol, amerikai és francia lastex-fűzőkre.